

549

Besluit van 27 mei 1994 tot vaststelling van een algemene maatregel van bestuur, houdende nadere regelen met betrekking tot de vergoeding van rente, als bedoeld in de artikelen 32, derde lid, van de Wet buitengewoon pensioen 1940-1945, 29, derde lid, van de Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers, 37, derde lid, van de Wet buitengewoon pensioen Indisch verzet, 33, tweede lid, van de Wet uitkeringen vervolgingslachtoffers 1940-1945 en 44a, tweede lid, van de Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940-1945, en tot wijziging van enige andere maatregelen van bestuur (Rentevergoedingsbesluit wetten voor oorlogsgetroffenen)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur van 10 december 1993, nr. DVVB/WUP/U-932436;

Gelet op de artikelen 12 en 32, derde lid, van de Wet buitengewoon pensioen 1940-1945, 11 en 29, derde lid, van de Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers, 16, eerste lid, en 37, derde lid, van de Wet buitengewoon pensioen Indisch verzet, 21, vierde lid, en 33, tweede lid, van de Wet uitkeringen vervolgingslachtoffers 1940-1945 en 33, vijfde lid, en 44a, tweede lid, van de Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940-1945;

Gezien de adviezen van de Pensioen- en Uitkeringsraad, de Stichting 1940-1945, de Stichting Pelita, de Commissie Indisch Verzet, de Stichting Joods Maatschappelijk Werk en de Stichting Burger-oorlogsgetroffenen;

De Raad van State gehoord (advies van 8 maart 1994, No. W13.93.0836);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur van 17 mei 1994, nr. DVVB/WUP-U-94575;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

1. De rente, bedoeld in de artikelen 32, derde lid, van de Wet buitengewoon pensioen 1940-1945, 29, derde lid, van de Wet buitengewoon

pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers, 37, derde lid, van de Wet buitengewoon pensioen Indisch verzet, 33, tweede lid, van de Wet uitkeringen vervolgingsslachtoffers 1940-1945 en 44a, tweede lid, van de Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940-1945, wordt berekend volgens de rentevoet, vastgesteld bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 120 van boek 6 van het Burgerlijk Wetboek.

2. Rente die loopt op het tijdstip van inwerkingtreding van een nieuwe bij algemene maatregel van bestuur vastgestelde rentevoet, wordt met ingang van dat tijdstip volgens de nieuwe rentevoet berekend.

3. De rente wordt berekend over de som van buitengewone pensioenen, uitkeringen, toeslagen, vergoedingen of tegemoetkomingen ingevolge de desbetreffende wet voor oorlogsgetroffenen, die verschuldigd is over de maanden, gelegen tussen het tijdstip dat het recht op het buitengewoon pensioen, de uitkering, de toeslag, de vergoeding of de tegemoetkoming ontstond en het tijdstip van betaling van deze som, verminderd met de over die periode verstrekte voorschotten.

4. Indien de in het derde lid bedoelde som voorlopig is vastgesteld, vindt de berekening op basis van de voorlopig vastgestelde bedragen plaats.

5. De verschuldigde rente wordt bij de betaling van de in het derde lid bedoelde som vastgesteld en zo spoedig mogelijk aan de belanghebbende betaald.

6. Telkens na afloop van een jaar na het verschuldigd worden van de rente, wordt het bedrag waarover de rente wordt berekend, vermeerderd met de in dat jaar verschuldigde rente.

Artikel 2

Aan artikel 2, tweede lid, van het koninklijk besluit van 9 augustus 1948, Stb. 1985, 651, tot uitvoering van artikel 12 van de Wet buitengewoon pensioen 1940-1945¹ wordt onder vervanging van de punt achter onderdeel g door een puntkomma een nieuw onderdeel toegevoegd, luidende:

h. de rentebaten, bedoeld in artikel 32, derde lid, van de wet.

Artikel 3

Aan artikel 2, tweede lid, van het koninklijk besluit van 6 september 1949, Stb. 1985, 652, tot uitvoering van artikel 11 van de Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers² wordt onder vervanging van de punt achter onderdeel g door een puntkomma een nieuw onderdeel toegevoegd, luidende:

h. de rentebaten, bedoeld in artikel 29, derde lid, van de wet.

Artikel 4

Aan artikel 5 van het Kortingsbesluit WIV³ wordt onder vervanging van de punt achter onderdeel f door een puntkomma een nieuw onderdeel toegevoegd, luidende:

g. de rentebaten, bedoeld in artikel 37, derde lid, van de wet.

Artikel 5

Aan het slot van het derde lid van artikel 2 van het Besluit draagkracht vervolgd⁴ wordt de volgende zinsnede toegevoegd: dan wel de rentebaten, bedoeld in 33, tweede lid, van de wet.

Artikel 6

Aan het slot van het derde lid van artikel 2 van het Besluit draagkracht burger-oorlogsslachtoffers⁵ wordt de volgende zinsnede toegevoegd: dan wel de rentebaten, bedoeld in artikel 44a, tweede lid, van de wet.

Artikel 7

1. Ten aanzien van pensioenen, uitkeringen, toeslagen, vergoedingen of tegemoetkomingen, die voor 1 juli 1993 zijn toegekend en na 1 oktober 1993 zijn betaald, is rente verschuldigd overeenkomstig de bepalingen van dit besluit.

2. Ten aanzien van pensioenen, uitkeringen, toeslagen, vergoedingen of tegemoetkomingen die voor 1 juli 1993 zijn toegekend en voor 1 oktober 1993 zijn betaald, is geen rente verschuldigd overeenkomstig de bepalingen van dit besluit.

Artikel 8

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst, en werkt terug tot en met 1 juli 1993.

Artikel 9

Dit besluit wordt aangehaald als: Rentevergoedingsbesluit wetten voor oorlogsgetroffenen.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 27 mei 1994

Beatrix

De Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
H. d'Ancona

Uitgegeven de zesentwintigste juli 1994

De Minister van Justitie,
A. Kosto

¹ Laatstelijk gewijzigd bij besluit van 11 maart 1992, Stb. 187

² Laatstelijk gewijzigd bij besluit van 11 maart 1992, Stb. 187

³ Stb. 1989, 54, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 11 maart 1992, Stb. 187

⁴ Stb. 1973, 329, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 11 maart 1992, Stb. 187

⁵ Stb. 1984, 385

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, vijfde lid jo. vierde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State

NOTA VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

De thans nader geregelde wettelijke renteverplichting vloeit voort uit de op 1 juli 1993 in werking getreden wet van 19 mei 1993, Stb. 325, houdende wijziging van de Wet buitengewoon pensioen 1940-1945, de Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers, de Wet buitengewoon pensioen Indisch verzet, de Wet uitkeringen vervolgings-slachtoffers 1940-1945 en de Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940-1945 (regeling behandeltermijnen). Bij gelegenheid van de algemene beraadslaging in de Tweede Kamer over dit voorstel van wet zijn de huidige artikelen 32, derde lid, van de Wet buitengewoon pensioen 1940-1945 (Wbp), 29, derde lid, van de Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers (Wbpzo), 37, derde lid, van de Wet buitengewoon pensioen Indisch verzet (WIV), 33, tweede lid, van de Wet uitkeringen vervolgings-slachtoffers 1940-1945 (Wuv) en 44a, tweede lid, van de Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940-1945 (Wubo) naar aanleiding van een amendement aan het wetsvoorstel toegevoegd (Kamerstukken II 1992/93, 22 168, nr. 21, herdruk). Genoemde wettelijke bepalingen beogen primair de Pensioen- en Uitkeringsraad, het uitvoeringsorgaan van de wetten voor oorlogsgetroffenen, aan te sporen na een positieve beschikking spoedig tot betaling over te gaan. Op grond van die bepalingen dient de Pensioen- en Uitkeringsraad rente te betalen indien de betaling niet binnen drie maanden plaatsvindt, tenzij de door de belanghebbende verstrekte gegevens en bescheiden onvoldoende zijn voor het vaststellen van het buitengewone pensioen, de uitkering, de toeslag, de vergoeding of de tegemoetkoming. In dat geval wordt de periode van drie maanden opgeschort tot het tijdstip, dat de benodigde gegevens en bescheiden zijn verstrekt. De wijze waarop het bedrag van de verschuldigde rente wordt berekend, dient bij algemene maatregel van bestuur te worden vastgesteld. Het onderhavige besluit strekt daartoe. Voorts wordt in dit besluit een aantal algemene maatregelen van bestuur gewijzigd teneinde te voorkomen dat door de rentebaten de hoogte van het buitengewone pensioen, de uitkering, de toeslag, de vergoeding of de tegemoetkoming negatief wordt beïnvloed.

ARTIKELEN

Artikel 1

In het eerste lid van artikel 1 is ter berekening van de rente gekozen voor de rentevoet volgens het Burgerlijk Wetboek. Voor de vaststelling van de rente betekent dit, dat voor iedere maand dat de Pensioen- en Uitkeringsraad «in verzuim» is, de te betalen som wordt vermenigvuldigd met een twaalfde deel van de op dat moment geldende wettelijke rente. Ook het tweede lid is ontleend aan de regeling van de wettelijke rente volgens het burgerlijk recht. In het derde lid van artikel 1 wordt aangegeven over welke som de rente wordt berekend. Het gaat hier om het totaal van de verschuldigde bedragen, te rekenen vanaf het moment waarop het desbetreffende recht is ontstaan (veelal het moment van de aanvraag) tot het moment waarop de eerste betaling plaatsvindt. Door de Pensioen- en Uitkeringsraad kunnen voorschotten worden verstrekt, wanneer een duidelijke indicatie bestaat dat de financiële situatie van de betrokkene dusdanig zorgwekkend is, dat financiële hulp acuut is geboden. In artikel 1, derde lid, wordt daarom bepaald, dat de over dezelfde periode verstrekte voorschotten op het verschuldigde bedrag in mindering dienen te worden gebracht. Aldus wordt bewerkstelligd, dat

het uitvoeringsorgaan uitsluitend rente betaalt over het bedrag dat de aanvrager daadwerkelijk moest ontberen.

Het vierde lid van artikel 1 houdt verband met de bijzondere berekeningssystematiek van de onderhavige wetten. Deze is aldus, dat periodieke uitkeringen en buitengewone pensioenen eerst op voorlopige basis worden vastgesteld, berekend en uitbetaald. Naderhand, wanneer er volledige zekerheid bestaat over de noodzakelijke inkomensgegevens, hebben de definitieve vaststelling en verrekening plaats. Voor de tegemoetkoming in de kosten van sociaal-medische voorzieningen (artikel 21 van de Wuv en artikel 33 van de Wubo) geldt een vergelijkbaar systeem, aangezien bij deze aanspraken ingevolge wettelijk voorschrijf rekening dient te worden gehouden met de draagkracht van de aanvrager, die ook eerst na enige tijd definitief kan worden bepaald. Alleen voor de toeslag ingevolge artikel 19 van de Wubo en de vergoeding van de kosten van medische voorzieningen geldt dat de definitiefstelling onmiddellijk zal kunnen plaatshebben.

Het onderhavige vierde lid bepaalt, dat indien er sprake is van een voorlopig vastgestelde som, ook de rente op basis van de voorlopig vastgestelde bedragen wordt berekend. De aanvrager wordt door deze bepaling niet gedupeerd, ook niet wanneer bij de definitieve vaststelling mocht blijken, dat de uiteindelijke uitkeringsaanspraak gunstiger is. Immers, indien de Pensioen- en Uitkeringsraad in die situatie wel binnen de wettelijke termijn zou hebben betaald, zou de aanvrager uiteraard geen rente, maar bovendien niet meer dan het voorlopig vastgestelde (lagere) bedrag hebben gekregen.

In artikel 1, zesde lid, wordt geregeld, dat na afloop van een jaar na het verschuldigd worden van de rente wordt berekend over het oorspronkelijke bedrag vermeerderd met de in dat jaar verschuldigde rente. Er mag evenwel van worden uitgegaan dat die situatie zich zeer zelden zal voordoen.

Artikelen 2 tot en met 4

De artikelen 2, 3 en 4 regelen, dat de betaalde rente niet als neveninkomsten in de zin van de drie buitengewone pensioenwetten worden beschouwd en derhalve niet worden gekort op het buitengewoon pensioen.

Artikelen 5 en 6

De artikelen 5 en 6 regelen, dat de betaalde rente niet – in de vorm van verhoging van de draagkracht – de hoogte van te verstrekken tegemoetkomingen ten behoeve van sociaal-medische voorzieningen ingevolge de Wuv en de Wubo negatief beïnvloedt.

Artikel 7

Met deze overgangsbepaling wordt – op grond van redelijkheids-overwegingen – beoogd te voorkomen, dat de Pensioen- en Uitkeringsraad ten aanzien van «oude» toekenningen, dat wil zeggen toekenningen van voor het tijdstip van in werkingtreding van de wet, voor onoverkomelijke praktische problemen komt te staan. Uiteraard geldt ook voor deze toekennende beschikkingen dat zij met voortvarendheid dienen te worden afgehandeld en betaald met als sanctie: rentevergoeding. Voor deze oude zaken geldt evenwel, dat het moment waarop het «verzuim» door de Pensioen- en Uitkeringsraad ingaat, zeer moeilijk is vast te stellen, aangezien voor 1 juli 1993 geen systematische registratie plaatsvond van vertragingen als gevolg van omstandigheden bij de aanvrager zelf gelegen. Aangezien het moment waarop het verzuim intreedt mede

afhankelijk is van dergelijke opschortingseffecten en derhalve niet dan wel zeer moeizaam kan worden gereconstrueerd, kan feitelijk evenmin worden vastgesteld op welk moment de rentevergoedingsplicht zou moeten ingaan. Daarom is gekozen voor de onderhavige globale regeling, die enerzijds het gewenste normerende effect heeft en anderzijds de uitvoerbaarheid bevordert.

Adviezen

In het concept-voorstel, zoals dit aan de adviesorganen is voorgelegd, was er aanvankelijk voor gekozen het uitvoeringsorgaan de verschuldigde rente eerst bij gelegenheid van de definitieve vaststelling te laten bepalen. De Pensioen- en Uitkeringsraad heeft in zijn advies laten weten, onder meer in verband met praktische, uitvoeringstechnische bezwaren, de voorkeur te geven aan een andere wijze van renteberekening, namelijk aan de hand van de eerste, voorlopige vaststelling. Met de Raad ben ik van oordeel, dat zijn voorstel zich goed verdraagt met de tekst en de parlementaire geschiedenis van de desbetreffende bepalingen. Gelet hierop alsmede op de aangevoerde praktische bezwaren, is het concept onder meer in dier voege gewijzigd, dat aan artikel 1 het onderhavige vierde lid is toegevoegd.

De Pensioen- en Uitkeringsraad heeft daarnaast geadviseerd een zodanige overgangsregeling te treffen, dat de renteverplichting uitsluitend betrekking heeft op beschikkingen die zijn gegeven na het in werking treden van de wet van 19 mei 1993 dan wel uitsluitend betrekking heeft op beschikkingen op aanvragen of bezwaarschriften die na dat tijdstip (1 juli 1993) zijn ingediend. Zoals in de artikelsgewijze toelichting reeds is aangegeven heb ik termijnstelling ook ten aanzien van dergelijke «oude» beschikkingen onontbeerlijk geacht. Rekening houdend met de praktische beperkingen heb ik deze termijnstelling evenwel globaal geformuleerd. «Maatwerk» is, zoals uit de artikelsgewijze toelichting moge blijken, met betrekking tot deze categorie beschikkingen helaas niet mogelijk.

Ten slotte suggereert de Pensioen- en Uitkeringsraad een keuze te maken voor een ander rentepercentage dan bedoeld in het burgerlijk recht, bij voorbeeld, het door de belastingdienst gehanteerde (lagere) percentage voor de invorderingsrente. Deze suggestie is niet opgevolgd. De wetgever heeft immers niet alleen een prikkel tot vlotte betaling willen invoeren, maar ook een «gebaar» ten aanzien van de gedupeerde willen maken. Een keuze voor een andere en in feite «zuinigere» rentevoet is in dat licht niet op zijn plaats.

De overige wettelijke adviesorganen kunnen zich met de strekking van het besluit verenigen. De Stichting Joods Maatschappelijk Werk vraagt zich af of de voorgestelde bepalingen wellicht leiden tot dubbele rentebetaling. Dat is niet het geval. De regeling waarnaar wordt verwezen tengevolge waarvan de vaststelling van de rente was gekoppeld aan de definitiefstelling is, blijkens het voorgaande, vervangen door de regeling van artikel 1, vierde lid.

Budgettaire gevolgen

Uitgaande van een rentevoet van 9% (wettelijke rente op 1 januari 1994), worden de budgettaire gevolgen geraamd op f 112 500 op jaarbasis.

De als gevolg van dit besluit verschuldigde rente dient binnen de (gebudgetteerde) apparaatskosten van de Pensioen- en Uitkeringsraad te worden opgevangen.

Aangezien de invoering van de renteprikkel is gericht op opheffing van termijnoverschrijding bij betalingen, dienen de vermelde budgettaire

gevolgen niet als een constante factor te worden beschouwd. Ter bespoediging van het bereken- en betaaltraject wordt door de Pensioen- en Uitkeringsraad in 1994 een project gestart. Aan de hand van productie-doelstellingen wordt een uitvoeringsplan opgesteld en waar nodig worden de huidige bereken- en betaalsystemen aangepast. Het project houdt voorts de invoering van een signaleringssysteem in.

Het vorenomschreven traject beoogt een aanmerkelijke vermindering en uiteindelijk een nagenoeg volledige opheffing van de termijnoverschrijdingen te bewerkstelligen.

De Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
H. d'Ancona